

Obsah

1. Úvod	9
<i>(Anna Kucharská)</i>	
2. Porozumění čtenému – typický vývoj a jeho rizika. Metodologie výzkumu a zpracování dat	13
<i>(Hana Sotáková)</i>	
2.1 Úvod	13
2.2 Metodologie výzkumu.....	13
2.2.1 Harmonogram výzkumu.....	14
2.2.2 Výzkumný vzorek	15
2.2.3 Metody výzkumu a jejich využití	18
2.3 Zpracování a analýza dat	22
2.4 Závěr	25
Seznam tabulek a grafů	26
Literatura	26
3. Čtení z pohledu výukových metod: analyticko-syntetická metoda a metoda genetická	29
<i>(Anna Kucharská, Radka Wildová)</i>	
3.1 Úvod	29
3.2 Výukové metody čtení	30
3.2.1 Klasifikace výukových metod.....	30
3.2.2 Výukové metody u nás	31
3.3 Záměry výzkumu v projektu GAČR Porozumění čtenému – typický vývoj a jeho rizika a jeho metodologie	34
3.3.1 Použité diagnostické nástroje pro sledování rozdílů mezi výukovými metodami čtení	34
3.3.2 Postup zpracování dat	35
3.3.3 Stanovené výzkumné otázky.....	36
3.3.4 Výzkumný vzorek	36
3.4 Analýza a interpretace dat.....	38
3.4.1 Dekódování a výukové metody čtení	38
3.4.2 Porozumění čtenému a výukové metody čtení.....	43
3.4.3 Způsob čtení	49
3.5 Diskuse a závěr	52
Přehled tabulek a grafů.....	54
Literatura	55
4. Vývojová dynamika čtení – dekódování.....	57
<i>(Klára Špačková, Anna Kucharská, Gabriela Seidlová Málková)</i>	
4.1 Úvod	57
4.2 Kontext a cíl kapitoly	62
4.3 Metodologie	62
4.3.1 Popis vzorku.....	62

4.3.2 Použité metody – již existující nástroje.....	63
4.3.3 Použité metody – nově vytvořené nástroje	63
4.4 Sledování dekodování.....	64
4.4.1 Vývojová dynamika čtení izolovaných slov.....	64
4.4.2 Sledování čtení z hlediska dekodování v kontextuálních textech.....	71
4.5 Srovnání a korelace testů dekodování navzájem	76
4.5.1 Srovnání rychlosti čtení slov v testu izolovaných slov a v kontextu	76
4.5.2 Korelace testů dekodování navzájem v T1.....	77
4.6 Diskuse a závěr	79
Přehled tabulek a grafů.....	81
Literatura	82
5. Porozumění čtenému – vývojová dynamika a jeho předpoklady	85
<i>(Anna Kucharská, Gabriela Seidlová Málková, Klára Špačková)</i>	
5.1 Úvod	85
5.2 Metodologie.....	89
5.2.1 Popis realizace studie a výběr vzorku.....	89
5.2.2 Použité metody.....	90
5.2.3 Cíle této kapitoly, stanovené otázky ve výzkumu GAČR.....	94
5.3 Sledování porozumění čtenému.....	95
5.3.1 Vývojová dynamika porozumění – čtení vět (Caravolas & Volín, 2005)	95
5.3.2 Vývojová dynamika porozumění čtenému v testech se souvislými texty a kontextuální oporou.....	98
5.3.3 Prediktivní validita užitých testů porozumění.....	113
5.3.4 Vztahy mezi ostatními použitými testy a testy porozumění.....	114
5.3.5 Vztahy mezi novými testy porozumění navzájem	118
5.4 Diskuse a závěr	121
Přehled tabulek a grafů.....	123
Literatura	124
6. Porozumění čtenému a jeho prekurzory, dílčí studie	127
<i>(Gabriela Seidlová Málková, Anna Kucharská)</i>	
6.1 Teoretické zakotvení.....	127
6.2 Otázky pro výzkum.....	129
6.3 Metodologie dílčí studie předpokladů rozvoje porozumění čtenému	130
6.3.1 Popis realizované studie.....	130
6.3.2 Kritéria výběru participantů a popis výzkumného vzorku	130
6.3.3 Popis použitých měřítek	131
6.4 Analytické zpracování	133
6.5 Výsledky studie.....	137
Seznam tabulek a grafů	137
Seznam literatury	138
7. Čtení a rodičovská perspektiva	141
<i>(Hana Sotáková)</i>	
7.1 Úvod	141
7.2 Rodina a její vliv na rozvoj čtenářských dovedností dítěte.....	142

7.2.1	Socioekonomický status rodiny.....	142
7.2.2	Rodinné čtenářské prostředí.....	143
7.2.3	Vztah dítěte ke čtení.....	144
7.3	Metodologie a zpracování dotazníků pro rodiče.....	145
7.3.1	Dotazník pro rodiče.....	146
7.3.2	Výzkumný vzorek.....	146
7.4	Analýza dat.....	150
7.4.1	Aktivní čtení v rodině – praxe čtení.....	150
7.4.2	Vzdělání rodičů a jeho vztah ke čtení.....	151
7.4.3	Vztah dítěte ke čtení a jeho souvislost se čtenářskými výkony.....	153
7.4.4	Čtenářské zázemí.....	154
7.5	Diskuse.....	156
7.6	Závěr.....	157
	Seznam tabulek.....	157
	Literatura.....	157
	Příloha 1 – Dotazník pro rodiče.....	161
8.	Porozumění čtenému z pohledu učitele.....	165
	<i>(Eva Richterová, Marie Rychlíková)</i>	
8.1	Úvod.....	165
8.2	Faktory ovlivňující rozvoj porozumění čtenému.....	166
8.2.1	Motivace ke čtení.....	166
8.2.2	Kognitivní strategie podpory porozumění čtenému.....	167
8.2.3	Další faktory podporující porozumění čtenému.....	168
8.3	Metodologie v oblasti dotazníku pro učitele.....	169
8.3.1	Cíl výzkumu.....	169
8.3.2	Výzkumný vzorek.....	169
8.3.3	Popis využitého nástroje – nestandardizovaného dotazníku pro učitele.....	170
8.4	Výsledky dotazníku pro učitele.....	171
8.4.1	Učiteli využívané didaktické materiály a pomůcky pro rozvoj čtení i porozumění čtenému.....	172
8.4.2	Postoje učitelů k výuce čtení a porozumění čtenému.....	174
8.4.3	Čtenářské strategie žáků rozvíjené a podporované učiteli.....	175
8.4.4	Využívané strategie pro rozvoj porozumění čtenému.....	176
8.4.5	Učiteli percipované čtenářské obtíže žáků.....	177
8.4.6	Hodnocení porozumění čtenému prostřednictvím učitelů.....	178
8.5	Diskuse a závěr.....	179
	Seznam tabulek.....	180
	Literatura.....	180
	Příloha 1. Dotazník pro učitele.....	183
9.	Sebehodnocení čtení – porozumění čtenému pohledem dětského čtenáře.....	187
	<i>(Pavla Presslerová)</i>	
9.1	Úvod.....	187
9.2	Metodologie v oblasti sebehodnocení čtení.....	189
9.3	Výsledky a interpretace dat v oblasti sebehodnocení čtení.....	191
9.3.1	Dotazník sebehodnocení čtení (1. a 2. ročník).....	191

9.3.2 Dotazník sebehodnocení čtení (3. a 4.ročník).....	197
9.4 Diskuze a závěr	201
Seznam tabulek.....	204
Literatura	204
Dotazník pro žáky 1. a 2. ročníků	206
Dotazník sebehodnocení čtení (3.–4. roč.)	207
10. Závěr	209
Souhrn/Summary	217
Přehled a charakteristiky testů diagnostické baterie pro projekt GAČR, Porozumění čtenému – typický vývoj a jeho rizika, etapa T1	221
Přehled a charakteristiky testů diagnostické baterie pro projekt GAČR, Porozumění čtenému – typický vývoj a jeho rizika, etapa T2	226
Jmenný rejstřík.....	231